

» PROGRAM OFF «

21. marec 2017

- 8.45 – 9.00 Slávnostné otvorenie 5. ročníka filmového festivalu Olománie – generálny riaditeľ OLO a.s. Branislav Cimerman, riaditeľ NATUR-PACK a.s. Michal Sebíň a prezident APOH Peter Krasnec
- 9.00 – 9.30 Bhután – Hľadanie šťastia
- 9.30 – 9.55 **Adela Banášová talk show – Pavol Barabáš a jeho svet poznania**
- 9.55 – 10.20 Požičaná planéta: Bohatí, či chudobní?
- 10.20 – 10.40 **Na slovíčko s hosťom: Jaroslav Blaško a jeho svet pod vodou**
- 10.40 – 12.05 National Geographic uvádza: Je s námi koniec?/Before the Flood

22. marec 2017

- 8.45 – 8.50 Otvorenie 2. dňa festivalu
- 8.50 – 9.50 **Mongolsko – V tieni Džingischána**
- 9.50 – 10.15 Roman Juraško – Pavol Barabáš a jeho túžba po poznaní nepoznaného
- 10.15 – 10.40 Požičaná planéta: Plač veľrýb
- 10.40 – 11.00 Na slovíčko s hosťom: Jaroslav Blaško a jeho svet pod vodou
- 11.00 – 12.25 **National Geographic uvádza: Je s námi koniec? Before the Flood**

23. marec 2017

- 9.00 – 9.10 Otvorenie 3. dňa festivalu
- 9.10 – 9.50 **Krížom krážom – Požičanou planétou v podaní Jaroslava Blaška**
- 9.50 – 10.50 **Divadielko Žužu – O zdravej výžive trochu inak**

» ANOTÁCIA K FILMOM «

NÁZOV: Bhután – Hľadanie šťastia

AUTOR: Pavol Barabáš – K2Studio
KRAJINA: SR (2008)
MINUTÁŽ: 33 min

Hovorí sa, že na Bhután zabudli ľudia, ale nikdy nie bohovia. Starodávne horské kráľovstvo učopené medzi indickým Assámom a čínskym Tibetom domorodci nazývajú po svojom - Zem hrmiaceho draka. Putovanie zabudnutou krajinou, v ktorej ľudia uctievajú všetko živé, je rozprávaním o šťastí. Vnútorň pokoj je tu cennejší, než zhon za matériou sveta a harmónia s prírodou sú všetkému nadradené princípy. Dobrý kráľ sa stará o blaho poddaných. Namiesto hrubého domáceho produktu presadzuje hrubé domáce šťastie. Je to akoby rozprávkový svet. Malé himalájske kráľovstvo si totiž v krehkom ponímaní šťastia zvolilo zvláštnu cestu. Možno, že správnu. Zatiaľ...

NÁZOV: Mongolsko – V tieni Džingischána

AUTOR: Pavol Barabáš – K2Studio
KRAJINA: SR (2010)
MINUTÁŽ: 61 min

Obávaná, preklínaná i obdivovaná krajina, taká ako jej zakladateľ Džingischán, vzbudzuje u mnohých cestovateľov zvedavosť. Vydáva sa do nej aj partia priateľov za dobrodružstvom do najodľahlejších stepí. Do miest, kde nie je nič len silný pocit voľnosti a slobody. Na koni prechádzajú údoliami, splávajú horské rieky, vystupujú na naj-

vyššie ľadovcové štíty. Putovanie mimo zvyčajných ciest im umožňuje lepšie spoznávať život nomádov pasúcich svoje stáda okolo bielych júrť. V netradičnom pohľade na súčasné Mongolsko ožívajú tieň dávnej minulosti.

NÁZOV: Je s námi koniec?/Before the Flood

AUTOR: Fischer Stevens/ Mark Monroe – National Geographic
KRAJINA: USA (2016)
MINUTÁŽ: 93 min

National Geographic prináša strhujúci dokument v réžii Fischera Stevensa. Ústrednou postavou snímku je herec a posol mieru pri OSN Leonardo DiCaprio, ktorý odkrýva alarmujúce svedectvo o súčasných problémoch spojených s klimatickými zmenami a hľadá riešenie ako predísť fatálnemu dopadu na náš budúci život. V dokumente sú rozhovory s poprednými osobnosťami sveta ako pápež, bývalý americký prezident Barack Obama, Elon Musk a ďalší.

„Neberme túto planétu ako samozrejmú. Ja ju tak neberiem. Naša produkcia sa musela presunúť na južný koniec tejto planéty, aby sme našli sneh. Zmena klímy je skutočná, deje sa to teraz. Je to najnaliehavejšia hrozba pre celý náš druh a musíme spolupracovať, a potrebujeme podporovať svetových lídrov, ktorí nehovoria v mene veľkých znečisťovateľov a korporácií, ale v mene ľudstva.“

Leonardo diCaprio

NÁZOV: Plač veľrýb

AUTOR: Jaroslav Blaško –
Požičaná planéta
(dive2000production)

KRAJINA: SR (2014)

MINUTÁŽ: 26 min

Hlavná téma: Zneužitie technického pokroku je najväčšou hrozbou prírode.

Veľryby sa stali symbolom nezmyselného ľudského plienenia prírody a príkladom bezohľadného zneužitia technického pokroku. Ich stavy neboli zdecimované, kvôli tomu, aby sa ľudia nasýtili. Boli masovo zabíjané kvôli tomu, aby sa z ich tiel vyrábali priemyselné oleje, krmivo pre domáce zvieratá, či dokonca hnojivo. Niektoré populácie boli vyhubené úplne, z niektorých zostalo len pár desiatok kusov. V červenej knihe ohrozených živočíchov je zapísaných dvadsať jedna druhov týchto cicavcov. Napriek všeobecnému zákazu lovu, stále sú krajiny, ktoré pokračujú v ich zabíjaní. Ak dopustíme, že z oceánov zmizne spev veľrýb, potom zostane Zem iba miestom pre posledný plač. Plač ľudí.

NÁZOV: Bohatí, či chudobní?

AUTOR: Jaroslav Blaško –
Požičaná planéta
(dive2000production)

KRAJINA: SR (2013)

MINUTÁŽ: 26 min

Hlavná téma: Kvalita života.

Tisíce Filipíncov opúšťajú svoje skromné domovy a pokojný život na malebných ostrovoch, aby hľadali šťastie a začali nový život v Manile. Jediné čo získať, je absolútna beznádej. Často nezmyselná túžba Filipíncov po lepších materiálnych podmienkach sa prejavuje všade. Dokonca aj lovom rýb na

koralových útesoch pomocou dynamitu, alebo zabíjaním najkrajšej paryby svetových oceánov Žraloka veľrybieho. Jeho plutvy, sa na čínskom trhu predávajú po osemsto dolárov za kilogram. Za okamžitý materiálny prospech sú schopní devastovať svoje životné prostredie. Uveria ešte ľudia niekedy, že bohatstvo sa nemeria hmotnými statkami? Že skutočným bohatstvom ich života je bohatstvo prírody, ktorá ich obklopuje?

„Požičaná planéta“ je súbor dokumentárnych filmov, ktoré sú venované, prostredníctvom sveta pod vodnou hladinou a života domorodých ľudí, myšlienkam ochrany životného prostredia, trvalo udržateľného rozvoja a hľadaniu skutočnej kvality ľudského života. Hľadaniu možností, ako sa rôzne kultúry ľudí môžu vzájomne obohatiť, aby spoločne, ak nie zastavili, aspoň významne spomalili devastovanie planéty Zem. Aby sme ju našim deťom, od ktorých sme si ju požičali, odovzdali v takom stave, že ešte aj im zostane šanca, aby ju oni odovzdali našim vnukom. Pretože dnes nič nie je dôležitejšie.

NÁZOV: O zdravej výžive trochu inak

AUTOR: Divadlo Žužu

KRAJINA: SR (2017)

MINUTÁŽ: 50 min

Predstavenie zamerané na to, aby sa deti nezaujíjali iba o to, čo jedia, či je to zdravé alebo nie, ale spolu s deťmi prostredníctvom bábk sa čo, to dozvedáme o tom, čo je zdravé alebo naopak nezdravé pre našu prírodu. A čím môžu aj naši malí kamaráti, aj keď sú ešte maličkí pomôcť tete Prírode.

»» KTO JE KTO NA OFF ««

Pavol Barabáš

filmový dokumentarista a cestovateľ

»» Ktorá krajina z Vašich ciest Vás očarila a čím?

S odstupom času majú pre mňa stále väčšiu hodnotu cesty a dokumenty, v ktorých sme zachytili prírodných ľudí v ich prirodzených podmienkach. Spomeniem filmy Pururambo, Omo – cesta do praveku, či Pygmejovia – deti džungle. Boli to náročné cesty do doby kamennej, kde sme zachytili ľudí tak, ako sa žilo pred niekoľkými tisícročiami. Pre mňa to bolo také cestovanie v čase, ktoré sa už bohužiaľ nebude dať zopakovať.

»» Ktorý národ považujete za najekologickejší?

Aký je národ to závisí od vlády. Nemusí zvyšovať HDP, dôležité je, aby bol

narod šťastný. Napríklad takú vládu, ako je v Bhutáne. Poviete si aký príklad nám môže dať nejaká horská ázijská krajina uprostred Himalájí? Osvietený kráľ tam zaviedol pojem hrubé domáce šťastie. Stojí na štyroch pilieroch, ktoré sú zabezpečené štyrmi zákonmi v parlamente: 1. Ľudia musia žiť v ekologicky čistej krajine, mať prístup ekologicky čistým potravinám. 2. Musia mať zabezpečené bezplatné školstvo a zdravotníctvo. 3. Zachovanie tradičnej kultúry. 4. Právo na dobrú vládu. To nie je rozprávka, to je kráľovstvo Bhután. Ľudia tam nejazdia v drahých autách, ale celý deň sa usmievajú.

»» Natáčate veľa na Slovensku, vnímate aj pozitívnu premenu krajiny, pozitívny prístup ľudí k nej?

Tu máme rezervy. Nie je náhoda, že sme sa narodili na tomto kúsku zeme

a preto by sme sa k nej mali správať prinajmenej s úctou.

»»» **Čo je pre Vás adrenalín?**

Čo to je?

»»» **Triedite odpad?**

Samozrejme, vždy keď vidím plnú smetnú nádobu, som znepokojený, akým smerom sa môj životný štýl ubera.

»»» **Vaše obľúbené jedlo, kniha a film?**

Som vegetarián, knihy čítam podľa toho, aký film pripravujem a z filmov ma v mladosti oslovil Čajka Jonathan Livingstone. Je to film o vnútornej slobode a hľadania vlastnej cesty.

Jaroslav Blaško

Bádateľ a dokumentarista podmorského sveta

»»» **Ktorá krajina z Vašich ciest Vás očarila a čím?**

Asi Indonézia, pre jej rozmanitosť. A tiež ma fascinuje tamojší spôsob života. Je pravda, že najčastejšie navštevujem časti obývané hinduistami a to sú nesmierne milí ľudia. Uctieávajú množstvo bohov, duchov, dobrý aj zlých, a majú z nich veľký rešpekt. Pre svojich zosnulých predkov stavajú v záhradách malé domčeky, aby ich duchovia mali vlastný domov atď. Keď ma vidia s kamerou na ulici, veľmi ochotne ma pozývajú ku sebe a radi mi všetko ukazujú. Sú veľmi priateľskí a z toho ich náboženstva vyplýva, že sa úplne inak správajú k prírode. Každý živý tvor aj rastlina, dokonca aj neživé predmety majú svojho ducha, s ktorým chcú domorodci dobre vychádzať. Na ostrove Komodo do dnešných čias vďaka tomuto ich pohľadu na svet prežil Varan komodský, predhis-

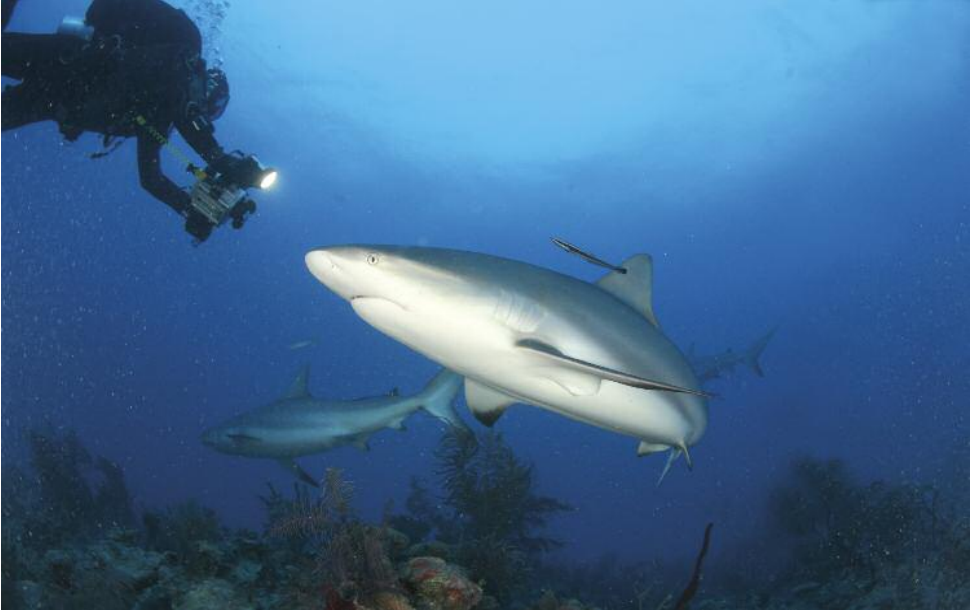
torický jašter, označovaný za jeden z nových sedem divov sveta. Ja si ale myslím, že tým divom sú ľudia, ktorí sa dokázali správať k prírode tak, že tieto varany prežili.

»»» **Ktorý národ považujete za najekologickejší?**

Toto je nesmierne ťažká otázka. Ja pri svojich cestách vidím desivé a veľmi rýchle zmeny vo vodných ekosystémoch. Stačí pár rokov a odrazu je koralový útes, ktorý hýril životom iba mŕtvý vápenec. To ma vlastne priviedlo k myšlienke dokumentovať tieto zmeny a zakomponovať ich do dokumentárnych filmov v rámci projektu „Požičaná planéta“. Ľudia súš menia už tisíce rokov a my si už tieto zmeny ani neuvedomujeme. Ale voda práve v posledných desaťročiach vydáva svedectvo o negatívnych dopadoch ľudskej činnosti na našu planétu. A s tým sa stretávam všade. Ale veľmi pozitívne spomienky mám na Tongu. Je to ostrovná krajina v Polynézii. Ľudia sa tam vzdali lovu veľrýb aj napriek tomu, že to bol veľmi významný zdroj ich obživy. Pochopili, že je oveľa dôležitejšie pomôcť zachovať tieto nádherné cicavce. Teraz tam chodia ľudia z celého sveta pozorovať matky a mláďatá Vráskavcov dlhoplútých. My sme mali dokonca také šťastie, že sme stretli matku, ktorá nechala svoje „drobné“ päťmetrové mláďa šantiť medzi nami skoro dve hodiny. Celý čas som strávil s kamerou vo vode a keď som sa vrátil na loď, tak sa mi z toho zážitku doslova podlomili kolená.

»»» **Natáčate veľa na Slovensku, vnímate aj pozitívnu premenu krajiny, pozitívny prístup ľudí k nej?**

Slovensko má veľké šťastie, že máme nádherné hory, v ktorých sme dokáza-

li zachovať živočíchov, ktorí sa už v iných krajinách Európy nevyskytujú. Keď sme realizovali film Kráľovná Karpát o Hlavátke podunajskej, tak ma očarilo ako sa rybári zodpovedne starajú o naše toky. Ako im na nich veľmi záleží a koľko úsilia vyvinú dobrovoľníci na to, aby sa v našich riekach udržali ryby. Pri filmovaní v Martine, kde miestna rybárske organizácie už niekoľko desaťročí zabezpečuje chov hlavátok som pochopil, že bez práce týchto nadšencov by už zrejme boli naše horské rieky bez svojej kráľovnej.

»» Čo je pre Vás adrenalín?

Často sa o potápaní vraví ako o adrenalínovom športe. To vôbec nie je pravda. Práve naopak. Vo vode nachádzame úžasný pokoj a relax. Samozrejme každý sa najskôr musí naučiť správne používať potápačský výstroj, ale ak si zachová pokoru k vode a vodným živočíchom, tak tie sa

mu odvdčia úžasnými stretnutiami. Samozrejme stane sa aj pri potápaní, že morský prúd tečie inak, ako sme očakávali a na chvíľu musíme zabojovať a vtedy sa môže stať, že nám to zdvihne adrenalín. Mne však najviac stúpa adrenalín, keď niekde zúfalo túžim po stretnutí s vodným živočíchom, ktorého chcem filmovať a ten nie a nie priplávať. Ale mám množstvo zážitkov, keď morské živočíchy (napríklad veľrybie matky s mláďatami, Mesačník svietivý, atď.) napokon vypočuli moje „volanie“ a priplávali priamo k nám. Vtedy nás všetkých doslova zaplavila eufória a emóciami nás ovládali ešte dlho po ponore. To sú zážitky na celý život.

»» Triedíte odpad?

Áno, odpad poctivo triedime. Máme štyri smetné nádoby a snažíme sa aj takýmto spôsobom pomôcť životnému prostrediu. Vedeť k tomu aj vnúča-

tá, ktoré k nám nosia už roztriedený odpad z domu.

» Vaše obľúbené jedlo, kniha a film?

Mám rád typické slovenské jedlá. Bryndzové halušky, slivkové gule s makom, ale tiež kurací paprikáš, guláš, kapustnicu a hríby a huby na všetky spôsoby.

Kniha, „Posledný sestup“ od Bernie Chovdhuryho je skvelá kniha o potápačoch na východnom pobreží USA, ale rád čítam aj cestopisy trebárs od Thora Heyerdahla.

Film, asi „S tebou mně baví svět“, pri tom sa dokážem vždy zabaviť.

Peter Krasnec

prezident A.P.O.H.

» Čo je úlohou APOH?

Jedným zo základných zameraní APOH je vyvíjanie aktivít smerujúcich k presadzovaniu záujmov svojich členov predovšetkým v oblasti harmonizácie legislatívy odpadového hospodárstva SR s právom Európskej únie, dodržiavania princípov spoločného európskeho trhu a ochrany hospodárskej súťaže.

» Prečo podporujete výchovno-vzdelávací projekt OLOMÁNIA?

Projekty takéhoto charakteru vychovávajú mladé generácie smerom k trvalo udržateľnému rozvoju spoločnosti, preto daný projekt podporujeme dlhodobo, nakoľko má pre nás veľký význam posunúť vnímanie spoločnosti aj k otázkam ochrany životného prostredia.

» Ktorá krajina je pre Vás vzorom? Ktorú považujete za najekologickejšiu?

Rakúsko a Švajčiarsko

Adela Banášová

moderátorka a naša separátorka

» Ktorá krajina je pre Vás vzorom? Ktorú považujete za najekologickejšiu?

Otec vrazil, že najekologickejší sú ľudia v kráľovstve Buthán. Je tam

napríklad prísny zákaz igelitiek. Ľudia majú prirodzenú úctu k prírode. Sami si šijú šaty, vyrábajú vlastnú látku a vďaka tomu chápu, že materiály, ktoré máme k dispozícii sa nezjavia len tak, ale že ich čerpáme z prírody, preto oni čerpajú veľmi citlivo a šetrne. Dokonca ekologická výchova je pre nich na školách kľúčová. Ľudia, ktorí fajčia sú absolútne spoločnosťou vytlačení na okraj.

Michal Sebiň

riaditeľ NATUR-PACK, a.s.

» Čomu sa Vaša spoločnosť venuje?

Spoločnosť NATUR-PACK je organizáciou zodpovednosti výrobcov (OZV) a jej úlohou je pre svojich klientov zabezpečiť dodržiavanie povinností vyplývajúcich zo zákona o odpadoch. Všetky povinnosti smerujú k zabezpečeniu recyklácie vybraných druhov odpadov (najmä odpadov z obalov, elektroodpadov a odpadov z batérií a akumulátorov). Dôležitou súčasťou triedeného zberu sú aj samosprávy, ktorých takmer 1100 je zmluvným partnerom NATUR-PACKu.

Úlohou NATUR-PACKu je prostredníctvom zberových spoločností (napr. OLO) zabezpečiť samosprávam fungujúci systém triedeného zberu ko-

munálneho odpadu. Aby všetko fungovalo ako má, ukladá zákon o odpadoch NATUR-PACKu a ostatným OZV aj povinnosť vzdelávať a motivovať verejnosť k triedeniu odpadov. Práve v tomto smere sa nám osvedčila spolupráca s originálnymi vzdelávacími projektmi pre deti, akými je aj OLOMÁNIA alebo čoraz populárnejšie OLOCENTRUM.

»» Prečo podporujete výchovno-vzdelávací projekt OLOMÁNIA?

Program OLOMÁNIA je pokračovaním úspešného programu OLOMPIÁDA. Pozostáva zo série atraktívnych podujatí a celoročnej aktivity väčšiny bratislavských škôl. Deti sa s triedením a recykláciou odpadov oboznamujú hrovou formou, a to má zásadný význam na ich postoj k tejto problematike. Na Slovensku je úroveň recyklácie komunálnych odpadov nedostatočná. Vzdelávanie detí od útleho veku zážitkovou formou považujeme za jeden z najúčinnějších spôsobov zvyšovania úrovne triedenia a recyklácie odpadov v budúcnosti.

»» Ktorá krajina je pre Vás vzorom? Ktorú považujete za najekologickejšiu?

Krajín, ktoré môžu byť Slovensku vzorom, je veľa. Vôbec však nemusíme chodiť ďaleko. Jedným z našich vzorov môže byť aj susedné Rakúsko. Úroveň recyklácie je v tejto krajine na popredných miestach EÚ (viac ako 60 %) a každý slovenský návštevník tejto krajiny ihneď po prechode hraníc registruje, že krajina je podstatne čistejšia ako u nás. Najväčšou zložkou odpadov z domácností je bioodpad a práve v spracovávaní tohto druhu odpadu je Rakúsko jednou zo vzorových krajín.

Divadlo Žužu

Mirka a Alex

»» Prečo tvoríte predstavenia s ekologickým zameraním?

Mirka: Naša Zem a príroda nám nie je ľahostajná, chceme ju zanechať pre deti našich detí a ich deti v dobrom stave. Ak si uvedomíme, že po nás prídu ďalšie generácie, no, čo si o nás pomyslia, že „akí neporiadnici tu vtedy bývali?“. A keďže nám najlepšie ide hranie divadla, tak poslanstvo o chránení prírody posúvame prostredníctvom predstavení.

Alex: Ako sa hovorí „starého psa novým kúskom nenaučíš“, tak to niekedy platí aj u ľudí. Práve preto tvoríme ekologické predstavenia pre deti, lebo tie sa dokážu potrebné veci naučiť oveľa skôr. Keď sa už v škôlke hrovou formou dozvedia o tom, čo všetko treba robiť, tak verím, že to aj ľahšie uplatnia v praxi. Naopak, viacerí dospelí majú už svoj zažívaný systém, ktorý sa im častokrát meniť nechce.

»» Ktorá krajina je pre Vás najekologickejšia?

Alex: Ja som v iných krajinách skôr ako turista, ktorý chodí prevažne do turistických destinácií. A tam, aj keď turisti urobia neporiadok (čo sa mi samozrejme nepáči), tak sa o to miesni obyvatelia postarajú a to z dôvodu, aby odpadky ľudí neodradili od ďalšej návštevy, lebo z toho majú samozrejme zisk.

Mirka: Neporiadok robia ľudia a nie zvieratá a tam, kde je veľa ľudí, je aj veľa odpadkov. Ľudia by si mali občas brať príklad zo sveta zvierat.

Pár riadkov na zamyslenie od Jaroslava Blaška...

„Našu planétu sme nezdedili od našich otcov, požičali sme si ju od našich detí.“

No a my tie naše deti nehorázne okrádame. O základ života. O planétu Zem.

Ludská chamtivosť nepozná hranice a technický pokrok, ktorý ľudstvo dosiahlo sa stal strašnou zbraňou, pomocou ktorej sú prírodné zdroje devastované tak, že nie sú schopné obnovy. Či sú to svetové oceány, dažďové pralesy, poľnohospodárska pôda, alebo surovínové zdroje, denne sú decimované v mene bezbrehej spotreby vecí, ktoré sú nám vlastne nanič. Niektorý múdry povedal: „Našu planétu sme nezdedili od našich otcov, požičali sme si ju od našich detí.“ No a my tie naše deti nehorázne okrádame. O základ života. O planétu Zem. Ludská chamtivosť nepozná hranice a technický pokrok, ktorý ľudstvo dosiahlo sa stal strašnou zbraňou, pomocou ktorej sú prírodné zdroje devastované tak, že nie sú schopné obnovy. Či sú to svetové oceány, dažďové pralesy, poľnohospodárska pôda, alebo surovínové zdroje, denne sú decimované v mene bezbrehej spotreby vecí, ktoré sú nám vlastne nanič. Nezmyselne meníme kritériá kvality ľudského života a ešte nezmyselnejšie sa zbavujeme kontaktu s prírodou. Denne vytvárame obrovský ekologický dlh a našej planéte hrozí ekologický kolaps. Finančné krízy zďaleka nie sú to najhoršie, čomu dnes čelíme. Už niekoľko rokov hovoríme o trvalo udržateľnom rozvoji. Zjednotená Európa ju prijala ako svoju horizontálnu prioritu. Tým uznala, že nič nie je dôležitejšie, ako zabezpečiť „taký spôsob rozvoja ľudskej spoločnosti, ktorý dáva do súladu hospodársky a spoločenský pokrok s plnohodnotným zachovaním životného prostredia“. To bol naozaj štátnický čin. Lenže reálnu politiku len výnimočne robia štátnici. Moc si uzurpujú politici a tí na rozdiel od štátnikov, majú úžasnú schopnosť premeniť aj tie najužšľachtilejšie myšlienky na nerozlušiteľnú hrbu slov.

Pri uplatňovaní myšlienok TUR platí to obligatórne, „nesnažme sa hneď zmeniť svet, každý musí najskôr zmeniť seba“. Preto je tak dôležitý dôraz na výchovu. TUR nemôže byť iba témou intelektuálnej elity a ekologických aktivistov. Musí sa stať súčasťou každodennej reálnej politiky, výkonu štátnej a regionálnej moci, činnosti ekonomických subjektov a hlavne výchovno-vzdelávacieho systému. Ak chceme naplniť myšlienky TUR, musíme vychovať novú generáciu ľudí. Ľudí, ktorí nebudú vedieť iba čítať

a počítať, ale ich mentálne vybavenia ich bude nútiť, správať sa tak, aby eliminovali ekologické záťaž. Keby národné vlády pristúpili k reálnym zmenám výchovno-vzdelávacieho systému pred dvadsiatimi rokmi, keď podpísali deklaráciu OSN v Rio de Janeiro, mohli sme dnes dúfať, že nám takáto generácia už rastie. Bohužiaľ nerastie. Jedným z miest, kde možno úplne hmatateľne pozorovať negatívne zmeny životného prostredia sú svetové moria. Človek, ktorý sa tisícročia vyvíjal na súši, dosiahol nepredstaviteľný technický pokrok. Mentálny vývoj ľudí však ďaleko zaostáva za vývojom technickým. Preto ľudia bez zábrán zneužívajú dosiahnutý pokrok na drancovanie oceánov. Typickým príkladom sú veľryby, ale tiež stavy rýb, žralokov a iných živočíchov. Obrovské plávajúce továrne, riadené modernými navigačnými a vyhladávacími systémami nepretržite brádzia svetové moria, ťahajú za sebou kilometre sietí a žiadny živý tvor nemá šancu uniknúť. Koralové útesy, najbohatšie a najkomplexnejšie ekosystémy na planéte veľmi citlivo reagujú na globálne zmeny odohrávajúce sa na jej povrchu. Je to hrozný pohľad, ako sa drasticky za pár rokov menia životom prekypujúce útesy na bezduchú hrbu vápenca. More prináša množstvo príkladov a príbehy morí sú často i príbehmi ľudí, ktorí žijú na ich brehoch. Návštevníkov často udivuje jednoduchý život domorodcov a často si musia kľásť otázku, či v „civilizovanom svete“ vedú kvalitnejší život. Kvalita života a TUR sú spojené národy. Svetové moria, koralové útesy a ľudia žijúci v ich okolí poskytujú aktuálne, smutné ale i veľmi poučné príbehy o našom vzťahu k životnému prostrediu, o kvalite a hodnotách života rôznych kultúr. „Požičaná planéta“ je súbor dokumentárnych filmov, ktoré sú venované, prostredníctvom sveta pod vodnou hladinou a života domorodých ľudí, myšlienkam ochrany životného prostredia, trvalo udržateľného rozvoja a hľadaniu skutočnej kvality ľudského života. Hľadaniu možností, ako sa rôzne kultúry ľudí môžu vzájomne obohatiť, aby spoločne, ak nie zastavili, aspoň významne spomalili devastovanie planéty Zem. Aby sme ju našim deťom, od ktorých sme si ju požičali, odovzdali v takom stave, že ešte aj im zostane šanca, aby ju oni odovzdali našim vnukom. Pretože dnes nič nie je dôležitejšie.

» TLAČOVÁ SPRÁVA «

Neberme túto planétu ako samozrejmosť...

Aj táto myšlienka odznela na piatom ročníku filmového festivalu Olománie, ktorý slávnostne otvorili generálny riaditeľ OLO a.s. Branislav Cimerman, riaditeľ NATUR-PAK Michal Sebiň, prezident APOH Peter Krasnec a členka projektu Olománie Adela Banášová. Každým podujatím celoročného výchovnovzdelávacieho projektu sa snažíme o naplnenie jeho hlavného cieľa a to naučiť najmladšiu generáciu Bratislavčanov triediť a cez ne osloviť dospelých a pripomenúť, že triedenie nie je voľba, ale zákonom stanovená povinnosť.

Každý rok sa zúčastní trojdňového festivalu viac ako 1200 detí a žiakov základných, materských a špeciálnych škôl. Prvé štyri roky sa výber filmov a diskusií predovšetkým krútil okolo troch farieb triedenia odpadu a jeho recyklácie. Tento rok, nás pri zostavovaní programu za srdce chytili slová Leonarda di Capria, „Neberme túto planétu ako samozrejmosť...“. Preto sme vybrali filmy, ktoré poukazujú na to, ako niektoré krajiny sveta dokážu spotrebovať všetko a ako málo potrebujú k životu v protiklade k tým, kde konzum presahuje zdravý rozum. Naše pozvanie prijal slovenský dokumentarista Pavol Barabáš, ktorý vo svojich filmoch zachytáva predovšetkým myšlienku „netvorby“ odpadu, teda jeho predchádzaniu. Sprevádza nás po krajinách, ktoré sú tak zaostalé, že prebytok buď nepoznajú alebo sú tak duševne vyspelé, že si uvedomujú dôsledky ľahostajnosti niektorých národov a snažia sa im predísť. Druhým hosťom festivalu je dokumentarista podmorského sveta Jaroslav Blaško, ktorý predstaví filmy z edície Požičaná planéta. Každý jeho film začína, myšlienkou, že planéta na ktorej žijeme nám je len požičaná, preto by sme ju mali vrátiť v pôvodnom stave. Zaujímavosťou festivalu je spolupráca s National Geographic, ktorý nám zapožičal film zo svojej produkcie, „Je s nami koniec?“. Film zachytáva súčasné problémy spojené s klimatickými zmenami a hľadá riešenia ako ďalej. Najmenších účastníkov poteší divadlo Žužu, ktoré pripravilo špeciálne EKO predstavenie.

Každý deň tri hodiny rozprávania príbehov úžasných ľudí, zaujímavých enviro dokumentárnych filmov, fotografií, interaktívnych besied a zvedavých otázok detí, ktorým sa zaplní skladačka ešte neobjavených pohľadov na svet. Deti sú úžasným publikom, ktoré sa aktívne zapája do vážnych tém. Pomocou takýchto podujatí ako je Filmový festival Olománie, ktorý organizujeme ako jedno z viacerých podujatí počas školského roka, sa deťom snažíme netradične pripomenúť dôležitosť triedenia odpadu a jeho význam v odpadovom hospodárstve. Nestačí len rozprávať, deti sa musia dotknúť, zažiť, spolupodieľať sa, cítiť zodpovednosť a spolupatričnosť.

» PARTNERI FFO «

Exkluzivní měsíčník National Geographic přináší strhující pohled do přírodních, technických, kulturních a etnických tajů tohoto světa. Jeho reportáže jsou doprovázeny fotografiemi výjimečné kvality. Česká edice je 21. zahraniční mutací tohoto časopisu. Jeho historie sahá až do roku 1888, kdy byla ve Washingtonu D.C. založena National Geographic Society, jejímž hlavním posláním bylo šířit zeměpisné poznání a podporovat vědecké projekty.

Ďakujeme všetkým partnerom filmového festivalu Olománie!

k2studio.sk

dive 2000 production

NATUR-PACK
SILNÝ PARTNER SAMOSPRÁV

**NATIONAL
GEOGRAPHIC**